

“ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ” ಎಂದು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದರು.

ಕೀಶೋರಿಯವರನ್ನು ಹೀಗೆ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪೇ ಎಂದು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ವರ್ಣಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಅವರೊಳಗೆ ಅಪಾರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿತ್ತು. ಅಮಾತ್ಯತೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಇಪ್ಪಬದ್ದುದ್ದರು, ವಿಭಿನ್ನ ಚೆಂಡನೆಗಳನ್ನು ಸೋಗಸಾಗಿ ಒಟ್ಟುಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಚಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಶಲಾಹಲ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಕಲೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಲೆಯ ಸ್ವಾಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತೀರಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಮೂರುಂಬಿಕೆ ಎಂದು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿಬಿಡುಹುದಾದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನಂತಹ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. “ನನಗೆ ಮಗುವಿನ ಹಾಗಿ ಇರ್ಲೇದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಇವು. ನಾನು ಮಗುವಿನವ್ಯೇ ಮೂರ್ವಿಳು ಹಾಗು ಹಟಕು. ಆದರೆ, ನನಗೆ ಅದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ಆದರೆ ಕಲೆಯ ವಿವರಣೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಮಗುವ್ವಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೀಶೋರಿ ತುಂಬಾ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಒಂದಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಅಂಗಡಿ, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಡಾ. ಪಾಂಡಯವರ ‘ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಟೆಕ್ನೋ’ ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಹುದುಕಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹಲವರು ನೇನಷಿಹೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಾಲಯವೇ ಇರೆಯಂತೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೇಗೆ ಎದ್ದು ನಿಷ್ಣಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ಒದುತ್ತಾ, ಅವಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೇಯಸ್, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅದುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಪ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಂಗಿತದ ಸ್ವರಗಳೊಂದಿಗಿನ ಅವರ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪದಗಳೊಂದಿಗಿನ ಒಡನಾಟದಿಂದ ಸರೆಗಮ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣ ತಂಬೂರದ ಮೇಲೆ ಬೇರಳು ಒಂದು ತಂತ್ರಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ್ಯೇ ಸೋಗಸಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಧ್ವನೀಶ್ವರ, ತುಕಾರಾಂ, ಮೀರಾ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಸಂಗಿತದ ಒಡನಾಡಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಭರತ ಮನು, ಸಾರಂಗದೇವ, ನಾರದ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಚಿಂತನಾ ಲೋಕದ ಸಂಗಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರ ಒಡನಾಟವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಸೋಗಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅಪ್ಪು ತೇನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಉಳಿಸುವುದ್ದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಜನ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೂ ಉಂಟು.

ಅವರಿಗೆ ಸಂಗಿತ ಎಂದಿಗೂ ಒಂದು ಮನರಂಜನೆ ಅಥವಾ ಭೋಗದ ವಸ್ತುವಾಗಿರಲ್ಲಿ. “ಸಂಗಿತ ಶಾಸ್ತ್ರರನನ್ನು ತಲುಪಲು ಒಂದು ಸಾಧನ, ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಸ್ವರ ಎನ್ನುವುದು ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂದು ರೂಪ. ಹಾಡುವಾಗ ಇದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮಿಗಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ಅವನನ್ನು ನಾನು ಕಾಣಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಹಾಡುವಾಗ ಕೇಳಿಗೆ ದೇವರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೇ.” ಎಂದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಾಡುವಾಗ ಸಭಾಂಗಣ ದೇಗುಲವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.